

בית המשפט:

חברת ביטוח אינה יכולה להפחית שכר טרחת שמאי בתביעת צד ג'

+ מע"מ.

השופט הביע תמיהה, אם ב"כ הנתבעת 2 היה מסכים לקבל שכ"ט שכזה בגין עבודתו וקבע, כי חוות הדעת שהציגה הראל ולפיה שכ"ט בדו"ח לא מורכב הינו 184 ₪ בממוצע, נראה מופרך ובלתי ראוי. את שכה"ט יש לבחון לפי הפעולות שבוצעו ועפ"י הנחיות אגף שוק ההון ביטוח וחיסכון. על השמאי לפרט את כל הפעולות שביצע ועל המבטחת להבהיר את ההפחתה תוך הפרדה בין מרכיבי הדו"ח (בפירוט הפעולות על השמאי לציין: כמה פעמים נסע למוסך; היכן המוסך, דהיינו בקירבה למשרדו של השמאי או ברחוק ממנו; כמה זמן הושקע בפועל כשעות עבודה; פעולות להשגת חלפים; ישיבות עם בעל המוסך ואישור שעות העבודה למוסך; פעולות לצורך קביעת ירידת ערך ועוד כהנה וכהנה).

בנוסף, העובדה ששכ"ט של דו"ח במסגרת ההסדר נמוך משכ"ט של דו"ח פרטי אין בו כדי ללמד כלל שזהו שכ"ט הראוי והסביר, אלא שזהו שכ"ט שהשמאי הסכים עליו מראש במסגרת הסדר, בין השאר עקב קבלת נפח עבודה גדול ממבטח. גם דו"ח השמאי בתיק האחר לא נסתר. מתוך 1,635 ₪ הראל אישרה 1,000 ₪. נשאלת השאלה כיצד הגיעה לחישוב של 1,000 ₪ ומדוע לא 1,200 ₪ או 1,400 ₪?

סופו של דבר

הוחלט כי דין התביעות להתקבל במלואן והראל תשלם את הפרשי שכר הטירחיה בתוספת כל הוצאות המשפט.

מה ניתן ללמוד מפסק הדין?

ציבור סוכני הביטוח נתקל לעיתים תכופות, תוך כדי ניהול תביעת צד ג' עבור הלקוח, במצב עניינים בו חברת הביטוח שכנגד, מפחיתה משכר טרחת השמאי שנתבע. פסק הדין קובע אמות מידה מעננינות בעניין זה.

שכר השמאות יוגבל. משלא עשתה כן, אין בקיומו של הסדר השמאים, כדי ללמד על שכר שמאות חריג; העובדה שניתן היה לשלם שכ"ט נמוך מזה ששולם, אילו ניתנה חוות הדעת כחלק מהסדר עם חברות הביטוח, אינה מובילה בהכרח למסקנה כי מדובר בשכר טרחה חריג, ועל הטוען לשכר חריג להצביע על טווח גובה השכר הנתבע על ידי שמאים, וכי השכר הספציפי גבוה באופן משמעותי מהמדרג הגבוה האמור; אדם שניזוק והוא מבוטח זכאי לקבל את כל נזקיו לרבות הוצאות שהוציא לצורך הוכחת תביעתו, גם אם טרם ננקט הליך משפטי. סיום הליך לפני משפט אינו מחייב כי הניזוק יישא, ולו בחלק מזערי של נזקיו".

ביהמ"ש קבע, כי הפחתה של 126 ₪ בשים לב לפעולות שבוצעו ולכך שהראל לא חלקה על הדו"ח, איננה במקום ודינה להידחות.

בין שלל טענותיה, צירפה הראל דו"ח או חו"ד של מומחה כלכלי, עליו שמה את ידה. דו"ח זה מבטא לטענתה את שכה"ט הראוי בגין עבודת השמאי, תוך הפרדה כמתחייב מתוך תקנות הנחיית משרד האוצר אגף שוק ההון ביטוח וחיסכון בעניין מרכיבי הוצאות שנגרם לשמאי הרכב ובין שכר טרחתו.

חו"ד זו, כעולה מתוך סיכומי ב"כ הראל, כללה אלפי שמאויות, אשר בוצעו בפיזור משרדי שמאים ובמסגרתה נקבע בין השאר, כי חו"ד שמאית ממוצעת היא חו"ד של הכנסה למשרד שמאים בסך כולל של 413 ש"ח, כאשר הסכום מחולק לשני פרמטרים: פרמטר אחד הינו 229 ש"ח בגין החזר הוצאות, לרבות הוצאות נסיעה. וסכום של 184 ₪ בגין שכר הטירחיה עבור חו"ד השמאי.

הפועל היוצא אפוא, ששכ"ט של שמאי המבצע שמאות לרכב בדו"ח שהוא דו"ח לא מורכב, דהיינו ממוצע, עומד על 184 ₪

לבית משפט השלום בקרית, הגושה תביעתם של בועז יהודה ארד ושל אבו רוקן ז"יד (להלן-"התובעים"), נגד הראל חברה לביטוח בע"מ (להלן-"הראל"). פסק הדין ניתן לאחרונה מפי השופט ערן נווה.

רקע

מדובר בשתי תביעות שעניינן הפרש שכ"ט שמאי, אשר לא שולם בתביעת צד ג', ע"י הראל חב' לביטוח, לשמאי דן פרימן. בית המשפט דן בשאלה הבאה: האם ראוי ששכ"ט שמאי ייבחן לאור התעריף הנמוך יותר בעליל, המשולם ע"י חב' הביטוח, במסגרת השימוש בשירותיו של השמאי "כשמאי בית" (דהיינו שמאי הנותן חו"ד במסגרת הסכם גלובלי עם חב' הביטוח) והאם שכר הטירחיה הוא נגזרת בהכרח של החלטת המבוטח, האם להפעיל את הביטוח שלו (שאז שכר הטירחיה יהיה נמוך ובמסגרת ההסדר של השמאי עם חב' הראל), או כתביעת צד ג', שאז שכ"ט השמאי יינתן במסגרת פרטית כחוות דעת פרטית וגובה שכה"ט יהיה מן הסתם גבוה יותר?

בתיק אחד בוצעה הפחתה של 126 ₪, כאשר השמאי ביקש 676 ₪ ובתיק האחר מדובר בהפחתה של 645 ₪, כאשר השמאי ביקש 1645 ₪. הדין נוסב סביב השאלה מהו שכר הטירחיה הראוי לשמאי רכב, כאשר הוא עורך דו"ח נזקי רכוש לרכב.

דין משפטי

בדין המשפטי נקבע, כי רצונה של חב' הביטוח הוא להכפיף את השמאי לשכר טירחה נמוך יותר, על בסיס הטענה, שכשמאי הסדר, או "שמאי בית", היה משולם לו שכ"ט נמוך יותר. עניין זה כבר עלה בפסיקה ונדחה. בתיק בר"ע 3395/08 מיכאל ברית נ' מנורה בו פסקה כב' השופטת ווסרקרוג: "אין מניעה כי חברת הביטוח תודיע מראש למבוטחיה כי עליהם לפנות לשמאים מטעמה, וכי